

1973. október 17.

Adatközlő: Vincze Lajos, Kaposvár, Május 1. u.

Dombóváron voltam a MÁV-nál. Ott szerveztem meg a fegyelmi századot. Dombóvárat védtük, vigyáztunk a belső rendre. A bányász zászlóaljhoz csatoltak, ott voltam a fegyelmi szakasz parancsnoka. A bányász zászlóaljból emlékszem a Molnár tanárra, Gyenes igazgatóra, Reich, Bolech Géza, Udvardi Vince, Horváth József, Bolmann, stb. Tolnatamási-ban kitört az ellenforradalom, de a székesfehérvári csoport jött először le, az is olyan fegyelmi szakasz volt, azt vettem én át, mer a Fábiknak el kellett menni Fejérmegyébe. Mi Somogyhoz tartoztunk, így minket hívtak oda. Azér én lettem a vezető, mer én képeztem ki ezt a fegyelmi századot. Tengerészetnél szolgáltam, tudtam vezetni. A többi mind fűtőházi és vasuti munkás volt. Én tengerésztiszt voltam. Elakartam menni, hogy mire várunk, hogy akasztások lesznek, de sikerült kikerülni. Én kivizsgáltam a polgárság ügyét, és így nem kerültek a forradalmi törvényszék elé, csak ezek a főcinkosok, mint a Nagy hentes, a járásbirósági főszolga, volt egy asztalos, azt is felakasztották. A Korzónál és a piactéren volt az akasztás. A zendülés megszűnésével mi eljöttünk haza. Dombóváron voltunk mindaddig, míg a helyzet megfordult, míg a fehérek be nem gyűttek. Akkor én elakartam szökni Csehországba, erre mentem föl Sárosdnak, a nagybátyám itt volt pályamester, azokhoz bementem, így közbe elfogtak a fehérek. Visszavitték Dombóvárra, onnét elvittek Tamásiba, akkor lettek az én embereim fölakasztva, és én így menekültem meg az akasztástu. Akkor elvittek engem Szekszárdra, a szekszárdi törvényszékház ítélte el egy évi börtönre, fél év internálásra. Államfölforgatási vád volt ellenem. Nem volt fényes sorom a börtönben. A fogház őrmesterénél étkeztem privátilag. Bakó vót a neve. Így engem mentett a csendőröktől. Bakai főhadnagy és a fivére is ott voltak fogházasok. Heidekker volt a fogház vezetője, főhadnagyi rangban volt. Ezek törték el a bonyhádi pékmester lábát fegyvertussal. Szájába revolvert tettek, hogy lőnek, ha nem mond semmit. Mellettem lévő zárkába volt a vallas.

A fogházőrmester azt mondta, hogy engem már kihallgattak, nem engedett oda. Egy évig voltam ott. Utána mentünk internálásra Zalaegerszegre, a fogolytáborba.

Itt nem volt rossz, mer akinek ipara volt, az dolgozott, a polgárok meg mezei munkát végeztek. Én lakatosmunkában dolgoztam. Mi a táborvezetők nevét nem ismertük, mer azokkal nem érintkeztünk. Egy bekerített helyen voltunk.

Itthon dolgoztam a mesterségemben. Később is megfigyelés alatt álltam. Minden másnap jelentkezni kellett, később meg fél hónanban egyszer. Vidékre nem lehetett távozni, csak arcképes igazolvánnyal mehettünk.

Akkor az Arany uccában laktunk. Pintér detektivnél kellett jelentkezni. Rendes ember volt, azt mondta, ne gyűjjön mindig, majd én elintézem. Láta, hogy nem vagyok veszélyes, nem akarok szöknyi, aztán megszüntették a jelentkezéseket. A pártba azonnal jelentkeztem, 45-be, amint dörögtek az ágyuk. Kijártam szervezni, népgyűléseket tartottam. Vadas Jóska volt a titkár. akkor mentem ki legtöbbit Csurgóra és egész föl Kanizsáig, Nagymartonba. Andocson szintén, bucsu alkalmával, öt község volt ott bucsun, a város főterén tartottam népgyűlést, az andocsi párttitkár felesége meg a barátokkal nagy viszonyba vót, az meséte el, hogy a főbarát, a főmufti azt mondta, hogy a templom elé temettek el egy orosz tisztet, hogy inkább a kutyára tett vóna koszorut, mint annak a fejfájára. A főmufti is ott állt, amikor én főnnvótam az asztalon és mondtam a népnek, hogy mihez tart-sák magukat, én megmondtam a papnak, hogy ezért a kijelentésér hamarosan előállitjuk, de másnap, amikor mentünk a papér, akkor már megszökött a csuhás. 1919-ben már párttag voltam, Dombóváron a fűtőháznál, a vasutnál. Saját elhatározásomból léptem be, azelőtt szociáldemokrata voltam, de a vasutnál nem lehetett szervezeti munkás, mert az állami volt, nem lehetünk semmiféle szervezetnek tagja. Elkobozták az ujságokat a magyar vasutastól. Én rögtön beléptem, amint lehetett. Ez már a Tanácsköztársaság idején is volt. Ha nem lettem volna párttag, akkor nem lehettem volna a fegyelmi század vezetőjje. Politikai kiképzést nem adott nekünk senki.